

LEVINUIIMATE LIHAVEISETÕUGUDE LIHAJÕUDLUSE VÕRDLUS

Kaarel Sild¹, Alo Tänavots*^{1,2}, Tõnu Põlluäär^{1,3}, Heli Kiiman¹

¹EMÜ VLI, tõuaretuse ja biotehnoloogia õppetool; ²EMÜ VLI, toiduteaduse ja toiduainete tehnoloogia õppetool;

³Eesti Tõuloomakasvatajate Ühistu; *alo.tanavots@emu.ee

Eesmärk

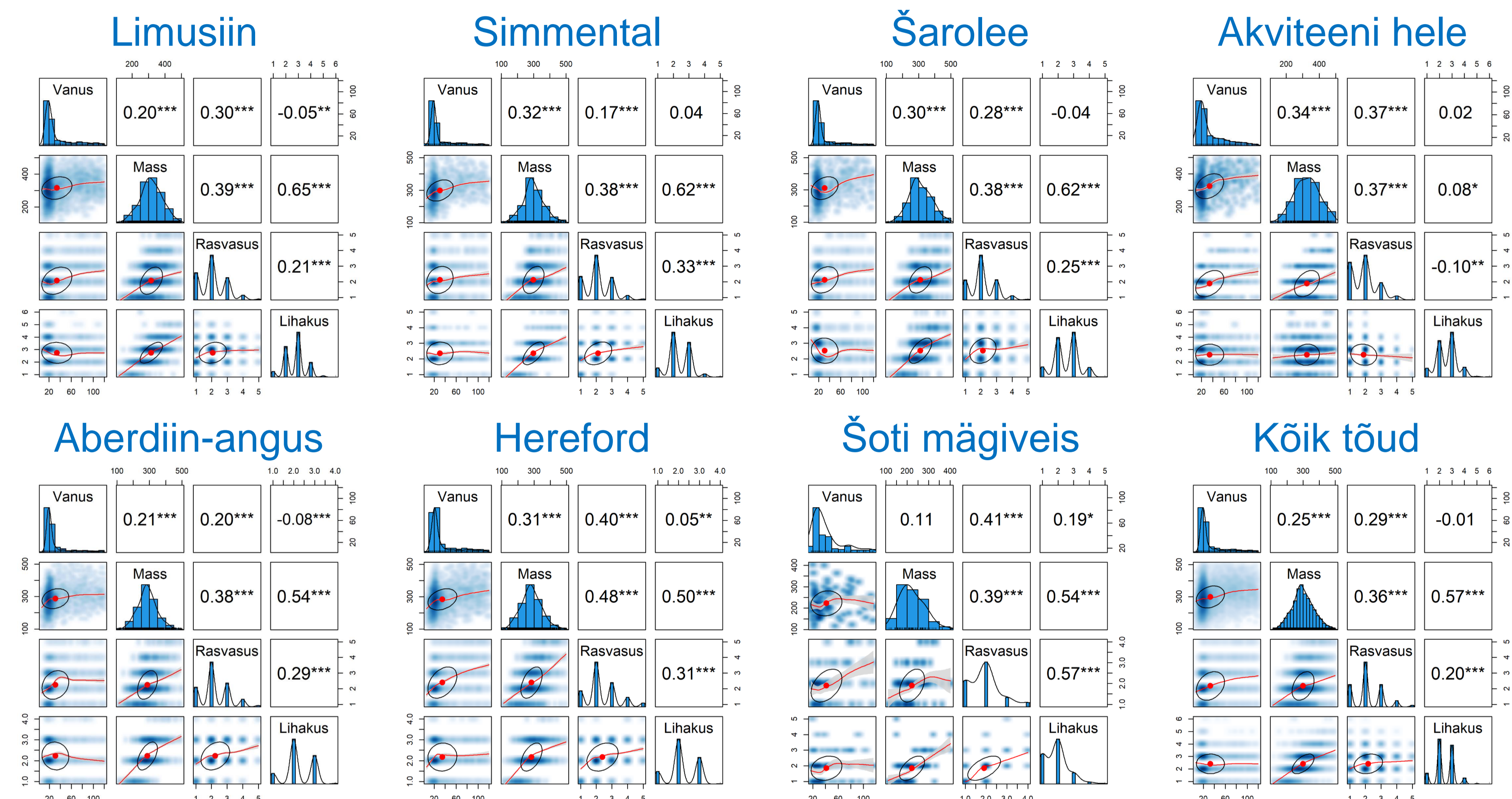
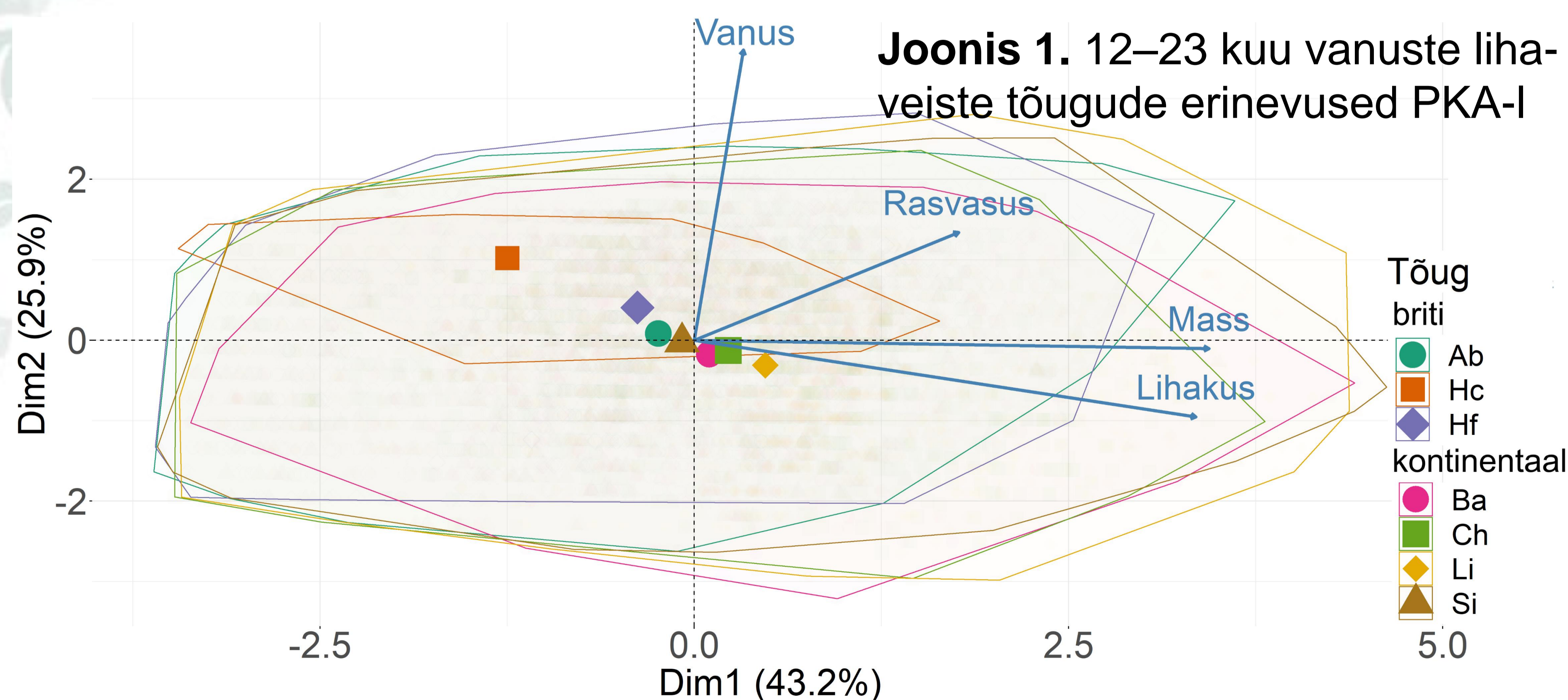
- Võrrelda Eestis enamkasvatatavate lihaveisetõugude lihajõudlust.

Materjal

- 01.01.2015 kuni 31.03.2021 realiseeritud lihaveised.
- Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli AS andmebaasi valim.
- Aberdiin-angus (3083), hereford (2995), limusiin (3435), simmental (1895), šarolee (1610), akviteeni hele (804) ja šoti mägiveis (136).
- Realiseerimisvanus 6–120 kuud ja rümbamass 110–500 kg.

Järeldused

- Samasuunalise seose tõttu on võimalik rümbamassi suurenemisel parandada nii rümba lihakust kui ka rasvasust.
- Tõu valikul arvestada tõuliste eripäradega.
- Kontinentaaltõud olid kohalikes tingimustes suurema rümbamassi ja parema lihakusega, kuid briti tõugudel oli suurem rasvasus (va Hc).
- Parimaid lihajõudluse tulemusi näitas limusiini tõug.
- Ühtlaste lihajõudlusnäitajatega rümpade saamist takistab realiseerimisvanuse ja -massi suur varieeruvus.

Joonis 2. Kontinentaal (üleval) ning briti päritolu ja tõugudeüleised (all) lihaveisetõugude lihajõudlusnäitajate vahelised korrelatsioonid, histogrammid ja hajuvusdiagrammid

(* – $p < 0,05$, ** – $p < 0,01$, *** – $p < 0,001$; lihakushinne: S = 6, E = 5, U = 4, R = 3, O = 2 ja P = 1)

Tabel 1. Lihaveisetõugude lihajõudlusnäitajate vähimruutkeskmised ($\pm s$)

Tõug	Rümbamass kg	Lihakushinne	Rasvasushinne
Ab	310,0 \pm 2,37ab	2,1 \pm 0,0ab	2,5 \pm 0,0ab
Hc	265,7 \pm 7,91d	2,1 \pm 0,1abcd	2,2 \pm 0,1acd
Hf	303,9 \pm 2,41a	2,0 \pm 0,0a	2,5 \pm 0,0b
Ba	325,6 \pm 3,01c	2,2 \pm 0,0cd	2,1 \pm 0,0c
Ch	324,4 \pm 2,93c	2,3 \pm 0,0c	2,3 \pm 0,0d
Li	322,2 \pm 2,37c	2,4 \pm 0,0e	2,3 \pm 0,0d
Si	315,1 \pm 2,44b	2,1 \pm 0,0bd	2,3 \pm 0,0d

Ab – aberdiin-angus, Hc – šoti mägiveis, Hf – hereford, Ba – akviteeni hele, Ch – šarolee, Li – limusiin, Si – simmental; a, b, c, d – erinevate tähtedega tähistatud vähimruutkeskmised erinevad üksteisest statistiliselt oluliselt ($p < 0,05$); lihakusehinne: S = 6, E = 5, U = 4, R = 3, O = 2 ja P = 1)